

FRANZ KORITSCHONERILLE

25. X. 1916.

Hyvä ystävä! Olemme hyvin pahoillamme, ettette ole tähän mennessä kirjoittanut meille sanaakaan. Toivottavasti Wienin suurtpahtumat saavat Teidät lopulta kirjoittamaan meille yksityiskohtaisesti.

„Berner Tagwachtissa” * (ja sitten muissakin lehdissä) on ollut uutinen, että Speyerin (Itävalta) sotatarviketehdaalla on ollut lakossa 24.000 työläistä ja että tšehkiläiset sotilaat ovat ampuneet ja surmanneet 700 (seitsemänsataa!) työläistä! Kuinka paljon siinä on perää? Tehkää hyvin ja ilmoittakaa siitä minulle mahdollisimman seikkaeräisesti.

Mitä tulee Friedrich Adlerin tekoon²³⁶, niin pyytäisin Teitä tiedottamaan yksityiskohdat.

Täkäläiset lehdet („Berner Tagwacht” ja „Volksrecht” ** — saatteko molemmat? vai ettekö kumpaakaan?) ylistävät kyseistä tekoa. „Avanti!” *** (tuleeko Teille „Avanti!”?) tiedottaa, että Friedrich Adler on itävaltalaisten internationalistien tunnetun manifestin laatija. Onko se totta? Ja onko sopivaa puhua siitä jo nyt julkisesti?

(1) Puhuiko Friedrich Adler kenenkään kanssa suunnitelmastaan? (2) Eikö hän luovuttanut kenellekään ystävistään asiakirjoja, kirjeitä tai lausuntoja, jotta ne sittemmin julkaistaisiin? (3) Onko totta, mitä kirjoittaa Wienin „Arbeiter Zeitung” ****, että hän oli muka jäänyt *kaikkialla* (myös rautatieläisten talossa ja muissa paikoissa) vähemmistöön (ja kuinka suuri oli tämä vähemmistö?); 4) — että hänen asemansa järjestössä oli käynyt „sietämättömäksi” (?) — 5) — että viimeisessä puoluekonferenssissa hän oli saanut

* — „Bernin Vartio”. *Toim.*** — „Kansan Oikeus”. *Toim.**** — „Eteenpäin!”. *Toim.***** — „Työväenlehti”. *Toim.*

ainoastaan *seitsemän* ääntä? — 6) että kahdessa viimeisessä luottamusmiesten kokouksessa hän oli tavattoman jyrkästi hyökkäillyt puoluetta vastaan ja vaatinut „mielensoituksia”? (millaisia nimenomaan?).

Olkaa hyvä ja kirjoittakaa mahdollisimman yksityiskohtaisesti kaikista näistä kysymyksistä ja yleensä lähettäkää enemmän seikkaperäisiä tietoja Friedrich Adlerista. Jollette anna erikoisohjeita, *julkaisemme* lehdissämme kaiken, mitä saamme Teiltä (ja julkaisemme ne — toimituksemme aineistona — myös tšekäläisessä saksankielisessä lehdissä).

Mitä tulee teon poliittiseen arvioon, niin pysymme tietenkin vanhassa vuosikymmenien kokemuksen vahvistamassa vakaumuksessamme, että yksilölliset terroristiset attentaatit ovat *epätarkoituksenmukaisia* poliittisen taistelun keinoja.

„Killing is no murder” * kirjoitti vanha „Iskramme” attentaateista; me *emme ole suinkaan* poliittista murhaa *vastaan* (tässä mielessä „*Vorwärtsin*” ** ja Wienin „*Arbeiter Zeitungin*” opportunistien lakeijamainen kirjoittelu on suorastaan ällöttävää), mutta vallankumouksellisena taktiikkana yksilölliset attentaatit ovat *epätarkoituksenmukaisia* ja vahingollisia. Vain joukkoliikettä voidaan pitää todella poliittisena taisteluna. Yksilöllisistä terroriteoista voi myös olla ja on hyötyä vain siinä tapauksessa, että niillä on suoranainen ja välitön yhteys joukkoliikkeeseen. Venäjällä terroristit (joita vastaan olemme aina taistelleet) ovat suorittaneet joukon yksilöllisiä attentaatteja, mutta joulukuussa 1905, jolloin asiat kehittyivät todella joukkoliikkeeksi, kapinaksi,— jolloin olisi pitänyt auttaa *joukkoja* käyttämään väkivaltaa,— silloinpa „terroristeja” *ei näkynytkään*. Siinä on terroristien virhe.

Adler olisi tuottanut paljon enemmän hyötyä vallankumoukselliselle liikkeelle, jos hän olisi jakautumista pelkäämättä turvautunut järjestelmällisesti illegaaliseen propagandaan ja agitaatioon. Olisi erittäin hyvä, jos löytyisi jokin vasemmistolainen ryhmä, joka julkaisisi Wienissä lentolehtisen ja ilmoittaisi siinä työläisille katsantokantansa: tuomitsisi mitä jyrkimmin Wienin „*Arbeiter Zeitungin*” ja „*Vorwärtsin*” matelevaisuuden ja puo-

* — „Tappo ei ole murha”. *Toim.*

** — „Eteenpäin”. *Toim.*

lustaisi moraalisesti Adlerin tekoa („killing is no murder”) sekä *opetukseksi* työläisille sanoisi: ei tarvita terrorismia, vaan järjestelmällistä, pitkäaikaista ja uhrautuvaista vallankumouksellista propaganda- ja agitaatiotyötä, mielenosoituksia j.n.e. j.n.e. opportunistista lakeijapuoluetta *vastaan*, imperialisteja *vastaan*, omia hallituksia *vastaan*, sotaa *vastaan*.

Olkaa hyvä ja ilmoittakaa meille myös se, missä määrin olisi oikein pitää Adlerin tekoa *epätoivon* ilmaisuna? Oletan sen olevan poliittisesti juuri sitä. Hän oli kadottanut uskonsa puolueeseen, hän ei voinut kestää sitä, että kyseisessä puolueessa on mahdoton toimia, että Viktor Adlerin kanssa on mahdoton työskennellä, hän ei voinut sopeutua jakautumisajatukseseen eikä ottaa kantaakseen puoluetta vastaan tähdätyn taistelun raskasta tehtävää. Epätoivon tuloksena oli attentaatit.

Epätoivon ilmaus kautskylaisen taholta („Volksrecht” kirjoittaa, että Adler ei ollut Zimmerwaldin vasemmiston kannattaja, vaan pikemminkin kautskylainen).

Me, vallankumoukselliset, emme kuitenkaan saa joutua epätoivoon. Me emme pelkää jakautumista. Päinvastoin: me tunnustamme kahtiajaon välttämättömyyden, selitämme joukoille, miksi jakautuminen on kiertämätön ja välttämätön, kehotamme työhön vanhaa puoluetta vastaan, vallankumoukselliseen joukkotaisteluun.

Minkälaisia virtauksia (resp.* minkälaisia yksilöllisiä vivahteita) esiintyy Wienissä ja Itävallassa Adlerin tekoa arvioitaessa?

Pelkään Wienin hallituksen julistavan Friedrich Adlerin mielisairaaksi ja estävän oikeudenkäynnin. Jos asia kuitenkin menee oikeuteen, on ehdottomasti järjestettävä lentolehtisten levittäminen.

Kirjoittakaa enemmän ja yksityiskohtaisemmin ja noudatakkaa tarkasti kaikkia teknillisiä varovaisuustoimenpiteitä.

Parhaat terveiset!

Teidän *N. Lenin*

Lähetetty Zürichistä Wieniin

Julkaistu ensi kerran
maaliskuun 1 p:nä 1932
„Pravda” lehden 60. numerossa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan
Venäjännös saksan kielestä

* — respective — tai. Toim.